

EDINOST

Glasiló Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edinci je moč.«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsako leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri oporavnitvu in v trafikah v Trstu po 25 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 30 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Oporavnitvo, via Torrente, »Nava tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu v via Torrente. »Nuova Tipografia« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Narodnost in država.

O obeh teh pojmovih se je pisalo že prav mnogo; razni najboljši državniki so se posebno v zadnjem času mnogo pečali z narodnostno idejo in nje uplivom na državo; ali še dolgo ne bode izvršeno razmotrivanje o ideji, ki je denes edino državotvorna. Zanimivo je, kadar se z enakimi prašanji pečajo učenjaki po poklicu, toda še zanimivejše je to, ako imamo pred seboj bivšega ministra in moža, ki je sam sodeloval pri vladi, katera v enomer računi z narodnostnim prašanjem in kateri iz svojega stališča to stvar preudara. — Ni še davno, okkar je izšla na Dunaju knjiga »Die Nationalitätsidee und der Staat«, katero je spisal Alfred plem. Kremer, bivši generalni konzul, ud donavske komisije v Galacu, in trgovski minister še v tem ministerstvu, prednik barona Pino-a, v literarnem svetu poznan orientalist, rodoma nemški Štajerc.

Ta knjiga je tako eminentne vrednosti, da je skoraj ne more prezirati slovenska žurnalistika, ker ona ima gotovo namen, da vpliva na najviše kroge in da na finejši način, kakor je to navada pri drugih nemških pisateljih, in le od daleč, obsoja sedanjo sistemo v Avstriji.

Pri vsem tem pa varuje pisatelj vsaj na videz objektiviteto, in piše tudi o Slovanih treznejše, nego mnogi nemški veliki učenjaki. — Mi hočemo torej v tem članku ozirati se na ono jako važno knjigo, ob enem pa izreči svoje samostalne misli o narodnosti in nje uplivu na državo.

PODLISTEK.

Italijanska Slavija.

(Dalje.)

Pisatelj sklepa svojo knjigo z odstavkom »alcuni rimedi«. (Nekateri pomočki). V tem oddelku on najjasneje kaže namene njegovega dela o beneških Slovencih. — V tem oddelku smo zvedeli, da je šolski nadzornik, vitez Massone v obširnem poročilu o ljudskih šolah vidanske provincije za leto 1882-83 posebno omenil tudi beneških Slovencev in sicer takole: »Le mej 36.646 prebivalci 15 občin, raztresenih po Julijskih gorah, še prevladuje slovenski jezik, kateri, kakor vsak vé, nema nobene sličnosti z italijanskim jezikom, pa po vplivu šol gine vsak dan bolj iz javnega življenja, posebno v pogledu na trgovino ter kaže, da se polagoma popolnoma zgubi, k ljebu tudi temu, da se v nekaterih krajih vzdržuje z veliko trdovratnostjo in ga ljudje varujejo, kakor neko posebno drago zapuščino.«

To oficijalno poročilo govori zadosti o namerah italijanske vlade, ono poudarja, da ima zatiranje slovenskega jezika v šolah in uradih beneških Slovencev uže dober uspeh in mej vrstami se more tudi razumeti, da je italijanskej vladi doati na tem, da ta slovenski kot, kakor hitro mogoče poitalijanči. Ali pisatelj zanika, da poje to tako lahko in zanika ob enem tudi potrebo takega početja. V tem obziru on izraža prav dobro mnenje. On trdi namreč, da so Slovani na tisoč let obra-

Pisatelj pravi v uvodu svoje knjige, da je imel po svojem poklicu priliko opazovati upliv narodne ideje na razne države, ker je živel mnogo let v azijskeji in evropskeji Turčiji in tam videl, kako je narodna ideja razjedala ono državo, dokler niso tamšnja mlada ljudstva razpršila državne lupine in dospela do državne samostojnosti. Ko se je vrnil v Evropo, našel je tudi tam boj za narodnost, kateri je po tekmujočih napakah raznih državnikov postal vedno krutejši in zdaj ta ideja največ vpliva na razvoj držav. Stvar se v zapadneji Evropi prav tako razvija, kakor na Jutrovem, le da jim jemlje zunanja politura novošegne kulture ono robatost, katera se kaže v orientu. V državi, v kateri živi le ena narodnost, tam je močan narodni duh pošpešitelj državne moči in edinosti, ali v državah z mnogimi narodi je narodna ideja uzrok needinosti in nemirov, ker spodriiva moč skupne državne ideje in slabša dolžnostni čut do skupne države. — V takej državi vsaka stranka zasleduje kaj družega, tako, da ščasoma mej državljani zgine pravi pojem o domovini.

Naravno, da se tam, kder je uže tako daleč prišlo se zmešnjavo pojmov, nahajajo taki, kateri misle, da je država molzna kravica, katero more vsak, kateremu je dana prilika, molziti, ali na svojo, ali pa na korist svoje narodne stranke. — Pisatelj pripisuje narodnej ideji največi del gorjesa, s katerim se imajo zdaj bojevati države. — V Avstriji se opazuje od leta 1848, naprej boj proti narodnej ideji, ka-

teri se ni vedno bojeval s pravimi sredstvi; poskušala so se vsa sredstva od skrajne strogosti pa do nagodbe, — ali vse to še ni pomirilo duhov, kajti paroksimi nočejo pojenjati. Kakor slabo se je Angleškeji posrečilo, da pomiri svoje Irce, prav tako malo je mogla dosedaj Avstrija pomiriti narodnostna prizadevanja, kajti še vedno divja narodni boj in skoraj je verjetno, da še ni dosegel svojega vrhunca. Pisatelju je bilo dano, ko se je vrnil z Jutrovega, da ta boj gleda z visokega mesta (kakor minister) ali brez vsake strasti in brez predsodka. — Po tej poti je dospel do stalnega prepričanja, in da to prepričanje tudi objavi, bila je njega prva naloga, ko se je odtegnol javnemu življenju. — Se svojo knjigo hoče iz zmedene štrene najti rudečo nit, kolikor je to mogoče; on hoče predočiti narodno idejo od začetka, v njeneji rasti in njenem razvitku, pa do njene zmage, potem raziskavati njeno notranjo pravico obstoja, on hoče dokazati, do katere meje je opravičena in kde neha nje veljava ter se mora umaknoti močnejši ideji. Pisatelj noče fanatikov spreobradati, še manj prebrisane kruhoborce in samopridneže prepričevati, da so grešili; on ne išče popularitete; le za resnico mu je, ne brigaje se, ako moti kroge onih, kateri hočejo ribariti v kalnej vodi. Resnico pokazati je dolžnost onega, ki stvar ozbiljno in brez predsodka opazuje, njemu je na tem, da primerja dnevene dogodke z učbami zgodovine.

Konci uvoda praša, ako njegova

da dopovedati o napakah, nasvetovati pripomočkov, in katera tudi izvede, kar sprevidi

Pisatelj sklepa to svojo ekspektoracijo s tem, da nasvetuje soobstojanje obeh jezikov, ali tako, da je italijanščina vedno oficijalna, slovenščina pa da ostane zasebna vlast ali dedščina okraja, v katerem prebivajo beneški Slovenci. Prav tako je bilo pod beneško republiko, pod katero so se spisavala vsa uradna pisma v italijanskem jeziku, mej tem ko je ljudstvo v svojih domačih in občinskih zadevah vedno le občevalo v slovenskem materinem jeziku. — Ali pisatelj želi, da bi se šlo še dalje in da bi se v ljudskih šolah italijanščina učila na podlagi slovenščine ter s tem zadnja čisti neologismov ter dovede v popolno slovnične oblike.

Tako se beneški Slovenci z lehkoto nauče dobro čitati in pisati dva jezika in znano je, da vsak človek za toliko moč velja, kolikor jezikov zna, in da uže zarad tega ne bi bilo prav, ako bi se slovenščina popolnoma zatrla. Ali zopet pisatelj zahteva, da učitelji tako podučujejo, da materin jezik ne nakrtiljuje italijanščine, ampak da učba v obeh jezikih enako napreduje, in da se ima dobro v oku, da je italijanščina uradni, slovenščina pa le privatni jezik. Iz tega se vidi, da je prašanje ljudskih učiteljev bolj važno v slovenskem okraji Italije, nego kodar koli drugod v kraljestvu.

Pisatelj potem toži, da se v Italiji pač skrbi za visoke šole, posebno univerze, katere so pod neposrednim nadzorstvom vlade; ali važnosti ljudskih šol, ki so vendar temelj občnega naobrazjenja in prave državljanske odgoje in temelj tudi

svaritev kaj pomore in odgovarja, da težko, ker občna strast nakrtiljuje glas zmernega in mirno mislečega človeka.

Iz uvoda se torej uže vidi, kam meri pisatelj, da namreč noče obsojati le sedanje sisteme, temuč, da se obrača tudi proti Velikonemcem in proti oneji svojati, ki pod krinko narodnosti zasleduje najbolj umazano samopridnost.

V prvem poglavji te knjige pod naslovom »Utopia«, dokazuje pisatelj, da se je denes uže marsikaj uresničilo, kar so pred 350 leti državniki in pisatelji imeli za neizvršljivo, za prazno utopijo. Angleški Lordkancelar Thomas Morus, ki je bil leta 1535 obglavljen, spisal je roman pod naslovom: »Utopia«. V tem romanu je mož narisal nek otok, na katerem se je živelo nekako socijalistično, vsi ljudje so enako delali, enako živeli, vse je bilo tako urejeno na onem otoku, da ni bilo nikoli pomanjkanja, posebne naprave so olajšavale občevanje in promet, vse je šlo na leško.

Pisatelj je v tem romanu narisal neizvršljiv ideal države, zato ga je pa tudi imenoval utopijo. Ali dosti tega, kar je bilo oneji utopijnej državi podlaga, postalo je podlaga sedanjim novošegnim državam, še celo to, da je bila ona utopična država osnovana na čisto narodnej podlagi, in kar zadeva socijalno življenje na onem otoku, prav dosti je podobno aspiracijam novošegnih socijalistov, katerih ideje sicer popolnoma ne zmagaja, ali državniki se uže denes ozirajo na te ideje in se bavijo z rešenjem socijalizma po mirnem potu.

vsim višjim šolam, ni še prav spoznala in k sruu vzela, kajti ona pušča ljudske šole v rokah občin, ki ne poznajo njih važnosti in ki v časih raje zavirajo nego pa pospešujejo njihov napredek in v rokah slabo plačanih, pa še slabše podkovanih učiteljev.

On zarad tega želi, da bi pripravnica za učiteljice v St. Petru odgovarjala svojemu namenu in odgojevala dobre učiteljice in te naj bi bile uže z namenom tako ohgojene, da služijo le italijanskeji Slaviji, in da se v Čedadu, kakor srelišču, na onotnej srednji šoli odpre vsaj ena stolica za slovenski jezik in njega književnost. Saj imajo Francozje tako stolico v Parizu, in v Italiji, kakor je javil Ciampoli v nekeji številki Fanfulla, bilo je literarno gibanje rusko v zadnjih letih bolj uspešno, nego francosko. Toliko pomilovan pesnik Prati je pisal: »Vasj iz hvaležnosti bi se moral v Italiji kultivirati ilirski jezik, ker skoraj ni Slovana, kateri ne bi se učil našega (italijanskega) jezika.«

Poslanec Vezzezi Ruscalla je uže leta 1868. v ital. parlamentu predlagal ustanovitev stolic za slovanske jezike in je dokazal v mnogih spisih potrebo in korist takih ustanovitev.

Tudi G. Podreka je v »Giornale di Udine« leta 1883. zazovarjal nameravano osnovo take stolice in je pri tisteji priliki stavil prašanje:

»Katero more biti stališče našega poluotoka nasproti bodočej velkej Slaviji? Ali prijateljstvo ali sovražno? Najboljše je, da se ohrani prijateljstvo, kajti, na primer, ruski narod je veliko bolj miroljuben in lož se z njim prijateljsko izhaja, nego z nemškimi. Ali v ta namen je prvi pogoj

Morus je gotovo slutil v svojem, angleškem, dobro razvitem narodu moč narodne ideje in nje potrebni upliv na državo, in kar je tistikrat le slutil ter prišteval utopijam, to je denes postala resnica, evropske države se polagoma prevstvarjajo v narodne države. Da se pa dokaže, kako in zakaj je to došlo, treba je ozreti se nazaj v najstarejšo zgodovino.

(Dalje prih.)

Občni zbor polit. društva Edinost.

Na Katinari dne 9. novembra.

(Dalje.)

Predsednik postavi prošnjo na razgovor. Oglasi se č. g. Anton Rogac; on pravi, da prečitana prošnja ni le opravičena, temuč tudi silno potrebna, v interesu vede je, da se otroci podučujejo v materinem jeziku. vsa dosedanja pedagogična sistema je naopacna, ker se skoraj več ozira na politične nagibe, nego pa na istinito izobrazbo, ki je najhitreje dosegljiva na podlagi materinščine. Prošnja naj se torej pošlje prej ko prej in naj se dobro podpre, pravica naj se vendar uže zgodi. Č. g. Rogac govori je bil odobran z burnimi klici: Prav je tako! Čas je itd.

G. Gerdol Ivan, posestnik na Katinari, poudarja potem, da so gledé davkov in vsoštva vsi narodi enaki: Ogrji, Nemci, Slovani, zadnji so še največ krvi prelivali za milo Avstrijo. Ker so torej pri delu za državo mej prvimi, ako ne prvi, zato bi morali biti čé ne prvi, pa vsaj enaki z drugimi, tudi pri skledi, iz katere se delé pravice avstrijskim narodom. Naj se torej Slovencu ne krati pravica, da se more izobraziti v materinem jeziku.

Tudi ta govor je občinstvo burno odobravalo.

Ker se ni nobeden več oglašil za besedo, del je predsednik na glasovanje, ako se ima prečitana prošnja ministerstvu za uk odposlati brez vsake spremembe. kateri predlog se je soglasno sprejel z burnim odobravanjem ter živoklici.

Na to razjasni predsednik g. Naber-goj obseg in pomen druge točke dnevnega reda, ki zadeva prošnje na mestni zbor, da vsaj uže odpravi krivico pri magistratu, de se tam vsa naznanila in uradni dopisi, namenjeni okoliščinam, izdelujejo in razpošiljajo v italijansčini, zadnjim popolnoma nerazumljivej, kar je rodilo uže mnogo neprilik in je velika krivica Slovencem, ki so po postavi enakopravni z Italijani itd., konečno povabi tajnika, naj prečita dotično prošnjo.

Tajnik Dolenc prečita potem to le prošnjo:

Slavni mestni zbor! Uže večkrat je naše politično društvo povzdignolo svoj glas, večkrat je uže prosilo, naj bi mestni uradi z okoliščini poslovali v slovenskem jeziku, kakor se to samo ob sebi umeje ne le iz narodnega, temuč tudi iz praktičnega in pravnega stališča: kajti tržaški okoliščani so Slovenci, njih materin jezik je slovenski, oni ne umejo ne italijansčine, ne nemščine. Gotovo pa je glavni namen vsacega razglasa in uradnega dopisa, da

da Italija tudi dobro ravna se svojimi lastnimi Slovani.

Veliki knez Vladimir Monomah je v svojem političnem testamentu svoje sinove tako le opominjal: Od načina, kako se ravna v kakaj deželi s tujcem ali gostom, odvisno je, ali ti dobro ali slabo govore o deželi.

In potem najbrže ni daleč čas, v katerem se ustanovi mej Jadranskim in Črnim morjem veliko slovansko kraljestvo in mej tem in Italijo (tako piše sam Slovanom manj prijazni zgodovinar Antonini) so najbrže namenjeni Slovani I-tre in Furlanije, da postanejo neka vez, katera bode vezala italijansko in slovansko kulturo in spoji civilizacijo novo latinskih ljudstev z ono podonavskimi ljudstvi.

Tako g. pisatelj, kateri nadalje meni, da se to prijateljstvo se Slovani najboljše pripravljajo, ako Italija v svoji zemlji pusti razvijati se malemu o-ilmoku slovanskega naroda, iz katerega, ako ne drugo, bode lahko jemala mnoge, vedno bolj potrebne zastopnike ital. kraljestva pri tolikih in vsak dan vajnejših slovanskih ljudstvih.

Ako pa Italija postane neprijateljica Slovanom, potem bodo beneški Slovenci, ako ohranjeni in odgojeni v materinem jeziku, še bolj koristni Italiji, kajti po njih se bo lažje preiskavala ogromna Slavija, katero so oni uže v starih časih tako radi pohojevali. oni bodo za Italijo najboljši ogleduhi. V miru in v vojni bi mogel torej služiti slovanski element Italiji, in prav ta italijanski slovanski element, dobro razvit, služiti bi mogel tudi kakor najboljše sredstvo za razširjenje Italije. (Dalje prih.)

strankam naznanja take zadeve, ki imajo na eno ali drugo stran toliko važnosti, da morajo stranke dobro razumeti, kar se jim naznanja in da trpe interesi strank, ako omenjenih razglasov ali dopisov ne umejo.

Kako pa je mogoče, da stranke umejo, kar jim mestna oblastnija piše, ako ne umejo jezika, v katerem jim zadnja dopisuje.

Ali ne le, da je sedanje občevanje magistrata z okolico nepraktično in škodi okoliščanom gledé njih gmojne koristi, ono je tudi razžajivo, ker prezira njihove za vero najsvetejše čute, to je njihovo narodnost, in na posled je tako postopanje magistrata tudi nepostavno, kajti toliko temeljni zakon naše države in osobito §. 19 te postave, kakor tudi ukazi osrednje vlade jamčijo okoliščanom pravico, da zahtevajo od mestne oblastnije, da ž njimi posluje v materinem njih jeziku.

Znano je, da vse c. kr. oblastnije v Trstu, posebno pa sodnije, sprejemajo in tudi rešujejo v tem jeziku slovenske vloge, znano je nadalje, da povsod po Avstriji, kder prebivati dve priznani narodnosti, velja načelo, da sta oba deželna jezika v uradu in šoli enakopravna, in ako iščemo analogije za Trst, kakor avstrijsko deželo, najdemo jo prav blizo, na Goriškem. Tudi tam prebivata dva naroda, toda goriški deželni uradi občujejo se slovenskimi županijami in se slovenskimi strankami sploh le po slovensko. in vendar se ne da tajiti, da goriški Italijani ne ljubijo svoje narodnosti vsaj toliko, kakor tržaški.

Povsod, kder prebivajo Slovenci, priznavajo jim, da imajo pravico, da se poslužujejo svojega jezika v uradu in šoli; le v Trstu se dela neka izjema, ki bi skoraj dala sklepati, da tukaj nismo pod eno in isto temeljno postavo, pod katero so vsa druga avstrijska ljudstva; le tukaj se mestni in deželni uradi k ljubju vsem postavam, vsaj pravici Slovencev, ustavljajo pripoznanju druge deželne narodnosti, druzega deželnega jezika.

Ker pa živimo v pravni državi, ta izjema vendar ne more in ne sme trajati, in žalostno je, da se v merodajnih krogih še dosedaj ni mislilo na to, kako zadostiti čutu za pravo in za človečanstvo. Tako preziranje svetih pravic naroda, ki se popolnoma zaveda svoje narodnosti, in katerega je tudi sam mestni zbor po nekoliko uže pripoznal, ko je namreč okoliščanom dovolil slovenske šole, ne more roditi dobrega sadu, krivo je tudi dosti, da mej okolico in mestom ne vlada tista vzajemnost, katera bi bila dobra in potrebna gledé občne koristi mesta, oziroma dežele. Tudi je velika nedoslednost v tem, da se okoliščanom pripoznava njih materin jezik v šoli, v uradu, to je deželnem in mestnem uradu pa ne; saj je eno pripoznanje skoraj neločljivo od drugega.

Uže mnogokrat in posebno pred 6. leti se je polit. društvo pritožilo v tej zadevi na mestni zbor in prosilo, naj bi ukazal mestnim uradom, da z okolico občujejo v jeziku okoliščanom, a ker se to vendar ni zgodilo in je slavni zbor pravice zahteve okoliščanom le vedno odbival in preziral, zato je naše društvo v letu 1878 pritožilo se c. k. namestništvu in to je pritožbo rešilo v zmislu, da imajo okoliščani vso pravico, zahtevati, da jim magistrat dopisuje slovensko ter da smejo odbivati italijanske dopise. Zgodilo se je potem, da so nekateri okoliščani v resnici odbivali italijanske dopise, znano je celó, da so odbor »Edinosti« in nekateri okoliščani vrnoli magistratu italijanske plačilne naloge, češ, da jih ne umejo, in skoprem je šlo za izterjatev neke globe, rajše je magistrat popustil nadaljno izterjevanje, nego da je pisal slovenski.

Stvar je torej očitna: magistrat zasleduje politične svrhe in uprav zarad tega ne postopa nepristransko, kakor to pravica in postava zahteva, on žali narodni čut okoliščanom in dela s tem tudi proti njihovim koristim, ker premnogokrat se je zgodilo, da so stranke imele zgubo in da so prišle v kazen le zarad tega, ker niso razumele razglasov in dopisov magistratovih.

Gledé na vse te občne znane in od mnogih strani grajane nedostatnosti je sklenol občni zbor polit. društva Edinost v Katinari dne 9. novembra, da pošlje veleslavnemu mestnemu zboru to očitovanje in ob enem prošnjo, da vendar uže v javnej seji sklene, da imajo mestni uradi se Slovenci okolice občevati le v slovenskem jeziku ter veleslavnemu županstvu naroči, naj v ta namen potrebno učini.

Trst, 9. novembra 1884.

Predsednik: Tajnik:
Naber goj. Dolenc.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je 11. t. m. brez promembe sprejel izvenredne vojaške potrebščine.

V odseku ogerske delegacije je odgovoril Kallay na razna prašanja zastran bosniškega proračuna; opravičeval je potrebo ogledujočih čet, ker se tu pa tam še kažejo roparske, če tudi majhne čete, govoril o jako ugodnih nabornih razmerah, omenjal lojalnega vedenja Črnogore, zagotovil, da bo prašanje glede ustanovitve pravoslavne vikarijata v Banjaluki pred očmi imel, kazal na to, da so se potrebni uradi uže skoraj povsod ustanovili ter izrekel prepričanje, da boste zasedeni deželi v malo letih troške sami lahko nosili. Potem se je proračun sprejel z neko nebitveno promembo.

Avstrijska delegacija je 12. t. m. brez promembe sprejela predloge skupnega finančnega ministertva in najvišjega računstva, potem carino in proračun ministerstva za zunanje zadeve ter rešne troške za vojaštvo. Poročevalec Hübner je naglašal prijateljske razmere mej Avstrijo in Rusijo. Poslanec Greuter je navedel dva primerljaja, da je nedavno na Tirolskem dva častnika obsodilo častno sodišče k zgubi nju častne stopinje, ker nista hotela sprejeti dvoboja. Govornik se je skliceval na državne temeljne zakone, na prisego pred praporom in na določbe vojaškega kazenskega zakonika, ki obsojajo dvoboj, ter vprašal, kako se more kdo kaznovati, ki se ravna po zakonu. Vojni minister je odgovoril, da dvoboja ne obsoja le zakon, temuč vsak izmed nas, ali predsodki so taki, da se dvo-boj ne more zatreti, minister o tem ne more nič storiti, ker bi prišel v nasprotje z nazori vsen častnikov.

Ogerska delegacija je 13. t. m. sprejela proračun finančnega ministertva in odobrila računski sklep za leto 1882.

Vnanje dežele.

Italijanski državni zbor je sklican na 27. t. m.

Nemški državni zbor je sklican na 20. t. m.

Nemška vlada v zadnjih časih jako pazljivo obrača oči na zunanje države in dežele. Znanó je, koliko jej je ležeče na naselbinah v zapadni Afriki. Zdej nastavi tudi v Belgradu in Teheranu poslanca, v Kaptovnu za južno Afriko generalnega konsula, potem več konsulov v drugih važnejših primorskih krajih.

Belgiški državni zbor se je 11. t. m. odprl brez prestolnega govora.

Na Francoskem se anarhisti tudi precej živo gibljejo. Ne mine teden, da ne bi se o njih silhalo. 11. t. m. je v Montceaules-Mines 39 hiš policija preiskala in zaplenila več pisem neke tajne anarhistične družbe.

Angleška spodnja zbornica je 12. t. m. sprejela predlogo v volilnej predručabi v tretjem čitanju.

Pri banketu angleškega lordmajorja 11. t. m. je govoril Granville o zunanjej politiki in rekel: Francoska in Kitajska veste, da je Angleška vselej pripravljena mej njima posredovati, a doslej ni nobena teh držav posredovanja želela. Angleška bi tudi vesela bila, ako bi katera druga manj udeležena velevlast za mir se potegnola. Granville se nadeja, da Wolseley ne otme le Gordona, temuč da tudi stalno vlado v Sudanu ustanovi. Northbrookovega poročila o egiptovskih financah še ne more objaviti, ker še ni kabinetu predloženo. Angleška je radovoljno in brez zavida sprejela konferenco, tikajočo se dežel ob reki Kongo, ter je vesela, da ste Nemčija in Francoska o tem prašanji složni.

Konferenca zarad dežel ob reki Kongo se udeleže vse države po svojih zastopnikih pri berlinskem dvoru, le Rusija pošlje druzega zastopnika, ker je knez Orlov, zastopnik pri nemškej vladi, bolan. Portugalska vlada je vsem zastopnikom poslala dolgo tiskano spomenico, po kateri soditi, hoče ta vlada svoje pravice na omenjene dežele utrditi.

Iz Sudana je zopet polno novic, ki se ne ujemajo. Nordd. Allg. Ztg. potrjuje po poročilih, katera je dobila naravnost iz Kahire, da je Kartum padel in da je Gordon ujet. — Minister Ferry pa je 13. t. m. v francoskem ministarskem svetu predložil poslanice, po katerih je bil Gordon na poti v Kartum (Berber) ustreljen. — V Angleš-

kej spodnjaj zbornici pa je Fitzmaure izjavil, da vlada ni dobila nobenega potrdila o vesti, da je bil Gordon ustreljen. Le francoski konsul je to zvedel; on je večeraj Baringu povedal, da je skozi Kosovo in Suakim zvedel, da je Kartum padel in bil Gordon ustreljen. Ali zti se, da je to le ponovitev poprejšnje vesti. — »Agence Havas« pa poroča iz Kabire: Dongola je v nevarnosti; vest se širi, da Wolseley ostane v svojih posicijah, dokler ne dobi novih ukazov iz Londona. — V večerajšnjem ponočnej seji pa je angleška vlada potrdila, da je Kartum od vseh strani zaprt, da pa nobenega poročila ni, da bi padel bil.

S francosko-kitajskega bojišča se iz Hongkonga 12. t. m. poroča v »Bureau Renter«: Kitajski vojaki so francosko vojsko v Kelungu napadli, a bili so z veliko zgubo odgnani. Francozi so malo trpeli. Francozi so Kitajcem vzeli kanonico »Feihor«.

»Agenzia Stefani« poroča iz Shanghai: Italijanski misijonarji so prosili italijanskega zastopnika za varstvo; on se je obrnel na Tsung-li-Jamena, da bi se z italijanskimi misijonarji v vojni ravnalo tako, kakor s podaniki neudeležene države, in naj bi jih varovale kitajske gosposke. Kitajska vlada je zagotovila italijanskemu zastopniku, da je za varstvo italijanskih misijonarjev poskrbela.

V severno ameriških državah je pri volitvah sreča hrbet obnola kandidatu Blaine ter se nasmijala Clevelandu. Poslednji je nazadnje vendar le zmagal v Novem Jorku. 4. decembra se zbero volilni možje v glavnih mestih posameznih dežel in pošljejo glasovnice pod pečatom v Wašington in 4. marca 1885. se novi državni načelnik naseli v belej hiši v Wašingtonu. V Ameriki je četrto stoletja gospodarila v državnem gospodarstvu velika spridenost; redki so bili uradniki, katerim je bilo kaj ležeče na poštenju in državnej blagosti, skoraj vsi so bili podkupljivi ter so državo in ljudstvo imeli le za molzno kravo; zato je velika sreča, ako bo izvoljen Cleveland, ki je prav poštenjak ter ima dosti volje in poguma, da pomete smetljako iz državne uprave.

DOPISI.

Iz Gorice, 14. novembra. — Danes zjutraj je bila pri tukajšnjem okrožnem sodišču konečna obravnava proti E. Makucu in Antonu Fitzu, zaradi motenja javnega mira, ko je namerjavalo »Slovensko bratno in podporno društvo« blagosloviti svojo zastavo. Fitz je bil zatožen, da je Makuca z denarjem podkupil, da nabira ničvrednih ljudi, ki bodo na dan blagoslovljenja zastave bralnega in podpornega društva v Gorici, to je 5. junija t. l. demonstirali proti Slovencem ter kričali: »Evviva Gorizla italiana, merda agli Slavi«. Vitez dr. Pajer in dr. Nardin sta zagovarjala zatoženca tako, da ju je sodišče oprostilo. Ali državno pravdnštvo je vložilo protest proti tej razsodbi, in to po vsej pravici.

Zadnje nedeljo popolne je nastal ogenj pri nekem kmetu Via Leoni, ter je uničil dva bleva. Nevarnost je bila velika, ali pogum naših gasilcev je v 3 urah ogenj pogasil. Kmet je bil za vse zavarovan.

Naša čitalnica priredi jutri zvečer veselico s plesom

Iz srednje Istre dne 11. novembra. (Izv. dopis). (Podrži). V Ljubljani, v glavnem gradu Slovenije so nadpisi na ulicah zgoraj nemški, zdolaj slovenski. (Morda zato, ker se slovenski več rabijo in je za oko boljše, da so nižji).

V Vižnjanu v Istri, ako zapišeš na listnico »preme« (nujno), dobi jo dotičnik še le 7 ali 8 dni potem. Ker odpošiljatelj pisma vidi, da ni odgovora, telegrafuje prijatelju po minolih 8 onih, prijatelj pa sprejme pismo in telegram oboje usti hip. To velja pošti in poštarju v Vižnjanskemu.

Ako ti kako blago dojde se železnico v Vodnjan, ni treba da greš na postajo ponrašat po njem; najdeš ga pred postajo v blatu sredi kolotečine, mogoče tudi brez obzira prekinjenega. Na istej postaji, ako izročiš na primer, recimo za Rakok, 16. t. m. in tega blaga iščeš na Rakoku 14. 15. 16. t. m. — vse zastonj, ni še dospelo, tako se ti odgovori.

V nekej škofiji so bili lansko leto nekateri duhovni ostro karani od svojih predpostavljajenih, ker so se mešali v volitve, ker da je stvar svetovna itd. To leto pa je ista škofija poslala prigodom straha pred kolero okrožnico duhovščini, v kateri je mej drugim napisano: »conscio come

essere sempre, (il clero) qualmente e chiamato a tutelare e promuovere possibilmente anche il bene materiale dei propri fedeli. (Zavedna (duhovščina), kakor je bila vedno, kadar je treba braniti in povzdigovati tudi gnotne koristi svojih vernih). Ali bi ne bilo na mestu pranje: kako se slagajo te besede okrožnice s pokarjanjem in kaznovanjem lansko leto, ko je šlo tudi za gnotne največe koristi uboga ljudstva? Strah je vrag, govore Istrani.

Take in enake, še hujše se godé v našej Istri v stoletju napredka.

Domače in razne vesti.

Nadvojvoda Karol Ljudevit se je zadnje sredo zjutraj ob sedmih odpejal po morji v Pulj, kamor je došel ob enaj popoldne. Tudi tukaj je ogledal odedek rundelega križa. — Pred odhodom iz Trsta je obiskal še grad Miramar, utrdbo Kresič in Reineltovo vilo, katera je v vojnem primerljaji namenjena za okrevajoče vojake.

† **VIS. Č. g. Franjo Gnezda**, bivši učitelj verouka na c. kr. realni šoli v Trstu, umrl je po dolgem bolehanju včeraj zjutraj v Ljubljani, ker je bival na dopustu. Lehka mu zemlja!

Razpis raznih služeb. V Pulji je razpisano mesto konjedera: prav tam mesto učitelja za mestni otroški vrt; v Gorici je razpisano mesto enega mestnega stražnika; v Tolminu mesto sodnijskega sluga.

Nevesten dopisnik v velikonemške liste, posebno pa v »Neue freie Presse« in v »Grazer Tagespost« — je o običnem zboru društva »Edinost« zopet prav iztrebil svojo lažtorbo, iz katere je nasul vse polno umazanih obrekovanj na deležnike zbora in na slovenski narod v obče. Pred vsem pravi, da se je fanatični poredevalec na taboru (?) v Katinari strašno zadiral v nemške profesorje ter jim očital, da niso toliko vredni, kakor slovenski, drugi je očital slovenskemu profesorju g. G., da je on največ kriv te agitacije proti nemškemu profesorjem, ter da se od profesorja Šukljeja, katerega posnema, le v tem razločuje, da nosi nemško ime, tretji je hotel s tem alarmirati svoje velikonemške brate, da je pisal, da so se na Katinari za zdaj zahtevale slovenske paralele na nemške gimnaziji v Trstu, a da pri tem še ne ostane, ampak da se bode k malo zahtevalo popolno poslovenjene omenjene gimnazije. Niti ene resnične besede ni na vsem tem, in vendar se s takimi lažmi dela javno menenje tam mej Nemci. — Triesterca je morala enake laži preklicati, bomo videli, ako bode tudi »Tagespost« vsaj toliko poštena, da to stori po »Triesterca«.

Fein gelogen — tolerirt,
Dumm gelogen — wiri saisirt.
Was wird den erst zur Gurkenzeit?
O arm' Papier, o arme Leut!

Tržaške novosti:
Tržaški škof, mil. gosp. dr. Glavina je šel 14. t. m. v Gorico.

V tržaški čitalnici bo denes zvečer plesna zabava; kakor se sliši, bode zabava dobro obiskana.

Koze v Trstu se vedno bolj širijo. Bolnica za bolne po kozih je uže prenapolnjena in se zdaj nov otročji vrt »Rudolfinum« za bolnico pripravi.

Požar. V prodajalnici gosp. J. Kozak-a na Belvederu se je predvčerajšnjem zjutraj užgal sod petrolija, nevarnost je bila velika; pri vsem tem pa so domači ljudje požar pogasili.

Pretepalca sta dva fakina predvčerajšnjem konjedercvega hlapca, ker je hotel nekoga psa ujeti; a policija je oba pretepalca odvedla v zapor.

(Policijsko) Dva postopača sta predvčerajšnjem v neke prodajalnici v Via nuova o belem dveru vkradla veliko zimsko ruto; eden je pete odnesel, drugega je straža vjela. — Nekemu ribču je znani tat iz čolna vkradel dve blazini in pa eno veliko jadro. Tatu so prijeli v neke šnopšarji. Policija je zaprla še par znanih tatov.

Izpred porotne sodnje. 24 letni mizar Josip Godina iz Skednja je bil te dni obsojen na 3 i pol leta težke ječe, ker je svojej sestri in nekemu trgovcu Bernardonu pokradel zlatenice, denara, lozov, pohištva nad for. 500 vrednosti. — Zarad ropa se silo sta bila obsojena fakina 26 letni Franc Kasel, imenovan Pacik in 25 letni Josip Geat, oba iz Trsta, eden in drugi na 10 let težke ječe, ker sta se silo dvema drugima fakinom na javnej ulici odvezela 6 kilogr. kave v vrednosti nekaj nad 3 gid. Drago plačata kavo. — 25 letni delavec Ivan Mulac iz Zamel-a v volckem okraju je bil obsojen na 3 i pol leta težke ječe, zarad nečloveškega ravnanja in posiljenja zvršenega na majhnej deklici. Grobna!

O prošnji na cesarja za premeščanje iz Trsta v Ljubljano, katere smo zadnjič omenili, poroča se nam iz popolnoma zanesljivega vira, da jo je

vložil železniški uradnik S., po rodu Nemec, ki prav malo umeje slovenski, njegov otroci pa čisto nič ne; to pač kaže, da Nemci ne mislijo tako slabo o Ljubljani, kakor jo slikajo brezvestni pisaci v nekaterih nemških časnikih.

Vabilo k veselici katero napravi »Slov. čitalnica« v Cerovem dne 16. novembra t. l. ob 6. uri popoldne po tem le sporedu: 1. Pozdrav; 2. Petje: »Slovenca doma«, poje možki zbor; 3. Saljiv prizor; 4. Petje: »Vesela družba«, mešani zbor; 5. Deklamacija: »Preširnova oporoka«; 6. Petje: »Verno si pri meni stala« možki zbor; 7. Tombola. 8. Igra: »Brati ne zna«; 9. Petje: »Zvezdicam«, mešani zbor; Po končanjej veselici bo prosta zabava. Mej veselicu in po veselici bode svirala vrta narodna Vipojšanska godba. — Vstopina 20 kr. za osebo. K obilnej udele žitvi vijuino vabi »Odbora«.

Za narodni dom v Ljubljani je treba, da tudi tržaški Slovenci kaj storé, posebno pripravimo, da kupujejo srečke loterije narodnega doma, katere loterije zbiranje bode 31. decembra 1884, torej uže po 6 tednih. Mnogi tržaški rodoljubi so dobili srečke v prodajo, ti naj se požurijo, naj ponujajo srečke pri vsakej priliki in naj gledajo, da prodajo vse srečke kolikor so jih prevzeli od odbora. Le še malo časa je do zbiranja; narodna čast pa zahteva, da ta loterija častno izpade in zdatno pospeši krasno započetje. Torej na delo! Zertujte se rodoljub!

Naročite si Hrvatsko Vilo! Najlepši ilustrirani, južno slovenski beletristični list je gotovo »Hrvatska Vila«, ki uže 3 leta izhaja v Zagrebu in ima prekrasne slike, pa tudi vsakovrstnega lepega berila; pisana je v lepej, lahko umiljivej Hrvadžini, mnogokrat obravnava tudi slovenske literarne zadeve in se sploh kaj rada peča se Slovenci. — V nobenej čitalnici ne bi se smel ta list pogrešati, pa tudi v imovitih slovenskih rodbinah ne. »Hrvatska Vila« izhaja vsak teden in stane na leto for. 10, za pol leta f. 5, za četrt leta f. 2.50. Pojedini broji 25 soldov. Naroča se pri upravnistvu (tiskarna C. Albrecht) v Zagrebu.

Kolera je v Tulonu zopet vstala; v Parizu je od 11. do 12. t. m. zbolelo 182 osob. in umrlo 51.

Razloček časa mej Trstom in Dunajem. Te dni — to se vé da ponoči pri jasnem nebu — se je telegrafično določeval razloček meridijana mej Trstom in Dunajem in se določil na 10 minut in 183 sekund, to je, kadar je na priliko v Trstu ura 12, takrat je na Dunaji ura dvanajst 10 minut in 183 sekund.

Tržno poročilo.
Kava — se dobro prodaja po viših cenah, katere so posebno za Rio in Santos poskočile za 5 do 7%. Prodalo se je te dni 2500 vreč Rio po f. 44 do f. 62. — 2000 vreč Santos po f. 47 do f. 62. — 600 vreč Bonthyu po f. 74. — 200 vreč Java Mal. po f. 59 do f. 60.

Sladkor — nespremenjeno stanje, kupčija mlanova. Prodalo se je 5000 vreč sladkorja po f. 18 1/2 do f. 22 1/2.

Sadje. — Limoni, pomeranče f. 2 1/2 do f. 5 1/2, rožiči f. 8 do f. 8 1/2, fige v venčih f. 12 do f. 16. — opaša f. 12 do f. 18. — cvebe f. 11 do f. 16, Elemé f. 21 do f. 30. — Sultanina f. 20 do f. 35.

Olje — namizno f. 72 do f. 91, jedilno fino Corfu f. 48 do f. 53, navadno for. 43 do f. 47.

Patrolje — se prodaja dobro po for. 9 i tri četrt.

Domači pridatki — fižol od f. 8 i pol do for. 13 po kakovosti, maslo še precej iskano in se plačuje od f. 84 do f. 93.

Žito — prodalo se je nekoliko pšenice odeske po f. 8 i četrt, in nekoliko levantinske koruze po f. 6.

Les — še precej iskano, cene trdnjše. **Seno** — dobro konjsko fr. 1:30 do fr. 1:80. —

Borsno poročilo.
Kurzi trdni, tendenca v obče prav dobra.

Dunajska Borsna
dne 14. novembra

Enotni drž. dolg v bankovcih	81 gid 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	83 » 50 »
Zlata renta	103 » 85 »
5% avst. renta	96 » 50 »
Delnice narodne banke	872 » — »
Kreditne delnice	295 » — »
London 10 lir sterlin	122 » 90 »
Napoleon	— » — »
C. kr. cekini	9 » 74 »
100 državnih mark	5 » 78 »

Javna zahvala.
Podpisana izreka svojo presrčno zahvalo vsem onim, kateri so izvolili spremiti k zadržanju počitku nje nepozabljivega očeta
Andrej-a Daneu.
Opčine, 10. novembra 1884.
Družina Daneu-ova.

Javne dražbe.
Trst 17. novembra, 18. decembra t. l. in 16. januarja 1885. posestvo Janeza Lovrenčiča iz Kladina cenjeno na 11.253 f. 38 novč.; 17. novembra, 18. decembra t. l. in 17. januarja 1885. l. posestvo Avgust Brčani-ja v Rocolju cenjeno na 23.874 f. 51 kr., 17. novembra, 18. decembra t. l. in 19. januarja 1885. l. posestvo umrlega Jakoba Rigutija, v Rocolju cenjeno na 3746 f. 20 novč. 11. decembra t. l., 12. januarja in 12. februarja 1885. l. posestva Gustav Adolfa Gwiner-ja cenjene na 6603 f. 11 novč., — **Podgrad** 13. decembra t. l. in 13. januarja 1885 l. posestvo Tomaža Jurisevič-a iz Golaca cenjeno na 4080 f.

Razglas.
Podpisani prijazno naznanim, da imam v svojej mesnici vsak dan zdravo in sveže meso. Vsaka živina se prej po živinozdravniku iz Materije pregleda. Za dobro postrežbo jamči
Karol Vidoni,
mesar v Kozini.

Služba
okrajnega ranocelnika.
Služba okrajnega ranocelnika v Cirknici je izpraznjena. Cirkniški ranocelnik dobi iz okrajne blagajnice, dokler ta obstoji, letno plačo 500 for., ter dalje priboljšek 100 fr. iz blagajnie Cirkniške občine.
Prosilci za to službo naj vložijo svoje dokumentirane prošnje do 25. novembra 1884. leta pri tem c. kr. okrajnem glavarstvu.
C. kr. okr. glavarstvo
v Logatci dne 4. novembra 1884.
Pace.

16. novembra 1884.
se odpré
GOSTILNA „K SLONU“
Piazza della dogana št. 2.
Vsakovrstna vina prve vrste, kakor tudi najboljšé pivo, izvrstna jedila — vse po najnižih cenah — priporoča p. n. gosp. gostom:
Ignacij Maver,
gostilničar.

PIJANSTVO v vseh stadijah ozdravi po desetletnej praksi reelno in vestno, tudi ne da bi dotični prej vedel, z jamstvom **TH. KONETZKY,** Berlin, Brunnenstrasse 53, izumitelj radikalnega zdravljenja in specialist za trpeče za pijanstvom. Uradno poverjena zahvalna pisma, ki potrjujejo upliv tega nedosodnjivega sredstva nasproti sredstvom raznih ponarejalcev, zastoj!

Medjunarodna linija
IZ TRSTA V
NOVI-JORK

IZ Trsta v Novi-Jork naravnost.
Veliki prvovrzedni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vspremajo blago in popotnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo. 5—9

V NOVI-JORK. Odhod iz TRSTA.
Parnik »Bracadale«, 4200 ton, v 12. dan nov.
»Surrey«, 3400 ton, v 30. dan »
Popotniki naj se obrnejo na
J. Terkuile,
generalnega pasažnega agenta.
Via dell'Arsenale 13, Teatro Comunale
v TRSTU.
Kajuta za potnike 200 gid. Vmesni krov 60 gid
Zaradi vožnje blaga obrne naj se na
Emiliano d' Ant. Poglayen,
generalnega agenta.

Spričevalo.
Podpisani potrjujejo s tim, da so po natančnej preiskavi našli, da je cigaretni papir »LE HOUBLON« iz francoske tovarne za cigaretni papir gospodov **Cawley & Henry** v Parizu izvrstne kakovosti, popolnem brez tujih sestavin, zlasti pa z dvajju škodljivih snovij.
Dunaj, v dan 24. maja 1884.
Dr. J. J. Pohl, red. jav. prof. kem. tehnologije na c. kr. tehničnej visokej šoli.
Dr. E. Ludwig, c. kr. red. prof. medic. kemije na Dunajskem vseučilišči.
Dr. E. Lipmann, izred. prof. kemije na Dunajskem vseučilišči.
(Pristnost teh polpisov potrdil je dr. **J. Homann,** c. kr. notar na Dunaji. Zgornje spričevalo je potrjeno in podpisano od c. kr. ministerstva vnanjih zadev in francoskega poslanstva na Dunaji v 28. dan maja 1884.)

1884.
razstava v Kalkuti
(diploma s kolajno).
VLAHOV

lek odobren po c. kr. vladi, priporočen od zdravniških strokovnjakov, patentovan od združenih držav Ameriških.
Dosežni uspeh: vsakovrstna nerazpoložnost, neprebavljivost, kolika, gljivca, krvavica, (hemoroid), povračiljive mrzlice, vodenica pránica, (nost. slabost, diščenje krvi. Čisti polagoma in okrepuje zdravje. — V vsako staklenico vred dobi se tudi navod, kako se ima rabiti lek.
Pozor proti ponarejenju!
Da bi dobivanje leka olajšal zalaga ž njim izdelovatelj vse kavane, miodoljnice, sladčarije in likerije v glavnih mestih po celem svetu. 19—48
Tvornika: Romano Vlahov v Šibeniku Glavna zaloga v Trstu ulica S. Lazaro št. 1

NB. Pozor proti ponarejenju.

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE
occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.
a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbonando l'interesse annuo per Banconote
3 1/2 % con preavviso di 5 giorni
4 % » » » 12 »
4 1/2 % » » » sei mesi fisso per Napoleoni
3 1/2 % con preavviso di 30 giorni
3 1/2 % » » » » 40 »
3 1/2 % » » » » 3 mesi
4 % » » » » 6 »
Godranno dell'interesse aumentato le lettere in circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre a. c. quelle con 15 giorni dal 13 giorai e quelle con 24 giorai dal 25 novembre a. c.
IN BANCO GIRO
abbonando il 3 1/2 % interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.
Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.
Assume pei propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro le facilità di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.
b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonchè dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/2 % di provvigione.
c) accorda ai suoi committenti la facilità di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.
La Filiale della Banca Union (Sezione Merci) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants.

Piccoli-jeva

želodečna esenca

lekarne Piccoli-ja 'pri angelu' na Dunajski cesti v Ljubljani ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval

bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatnico, migrene, itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Steklenica 10 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Blazotodni gospod Piccoli v Ljubljani. Vaša želodečna esenca je jedino zdravilo, ki mi pomaga pri moji bolezni v želodcu.

Vaškrat kadar jo rabim, čutim olajšanje in zboljšanje.

Josip Soudat, župnik, Kamnje, pošta Črniče. Tukaj velja izrek: 'Čast zaslužku'. Vaša želodečna esenca, katero smo jaz in mnogo drugih bolnikov rabili v bolezni, je prav čudovite moči, posebno pri želodečnih boleznih.

A. Lupelino, župnik, Kršan na Primorskem. Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wassink, župnik-kam. Plominj, Primorsko. Antirrhoeum najboljšo zdravilo proti prehlajeni, kostobolji, hromoti delavnih čitnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Paustlje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste školjica 10 kr. 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Salicilna pasta proti prehlajeni najboljši pripomoček proti davici (difteritja), pljučnim, pranim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. Škatljica 20 kr.

Zeliščni prani sirup. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsem pranim in pljučnim boleznim, za- slizjenju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena. Kakor vsa druga zdravila se smiraj frišna doba v lekarni

G. Piccoli-ja

'pri angelu'

LJUBLJANA, Dunajska cesta.

Naredila izvršuje se s prve pošte proti pov- zetje zneska.

Zaloga v Trstu so v lekarnah pl. Leuten- burg, Foraboschi, Prendini, Ravasini in Zanetti ter v vseh boljnjih lekarnah Istre in Pri- morske. 2-30

Agencija za posredovanje
u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrsti u Au- striji i mozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijim pogodbami. Piazza Ponterosa br. 2. I. kat.

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratnije želodečne boleti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemeroidje, proti boleznim na jetrik in na erasici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadlež- nostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. (37)

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v le- karnici Cristofoletti e Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Foraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Ustanovljeno 1747.

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar

FABRIKANT STROJEV IN GASILNEGA ORODJA V LJUBLJANI.

UBRANI ZVONOVI Z UPRAVO.
Vsake sorte gasilnice izvrstne se- stave za občine, za gosilna društva v mestih in na kmetih. Hidrofori vo- zovi za vodo, vrstne škropilnice kakor drugo orodje in pripomočki zoper požara. 11-12

Crkvene svečnike in druge pri- prave iz bron.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za drozganje, za gnojnice, za podzemeljske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: ko- vinsko blago cavi iz litega in kovana- nega železa s pritekline, mehovi iz konopnine in gumijsa itd. po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačuj-jo lahko na obroke.

33 svetinj

Čistilna in kipeča voda

napravljena po lekarju

Josipu Udovicich-u
v Trstu.

Dolga nad 35letna skušnja gledé dobrote te umetno na- pravljene vode, me je spodbu- jala, da sem jo dal preiskovati po magistratni gospodi, katera je dala dovoljenje za nje pro- dajo z dekretom 17. maja 1874. št. 15584 in da jo zdaj razš rim kolikor mogoče, da postane na- vadni družinski lek. 12-6

Mineralične, jako koristne snovi, katerih pomoč je brezdvombena, dajejo tej vodi moč, da pomaga v vseh onih bol-znih, v katerih je treba odstranjvati iz trupla škodljive snovi, ki ravnanjo redno d- lovanje raznih organov. Zato ta voda koristi proti nabasanju v želodcu, proti boleznim v čevseju in posebno proti bo- lezni jeter in proti hemoroidom.

Resničnost rečenega so potrdili prvi zdrav- niki tega mesta, ki predpisujejo to čistilno in kipečo vodo za razne bolezni in z nepričako- vanim vpehom.

Glavna zaloga v odlikovanej lekarni **Udovicich** ulica Farneto. Cena stekle- nice 25 soldov.

C. k. priv. tovarna
L. Tedesko & C.

DUNAJ.

Tovarna v Požunu V Trstu Corso 709-2.

VELIKANSKA ZALOGA

popolnoma izdelanih oblek za gospode in spalnih sukenj,

obleke za dečke in majhne otroke.

plašče in obleke za deklice in otroke

v najelegantnejši in najnovější modi.

Odlikovani v vseh svetovnih razstavah radi velike elegancje, solidnega dela in po- sebnost nizke cene svojih izdelkov.

Vsa obleka je po najnovější modi uprav sa to izdelana iz najmoderneje robe, kakor pri vsem tem jako cene, akoravno fine in izvrstno fine vrste, vedno v vseh veli- kostih na razpolaganje, po čudno nizkej 13--24 stalnej tovariški cen.

Filiala pri **Al. Eisenstädter**
v TRSTU
Corso št. 709-2.

Negozio Vestiti fatti
« A LA VILLE DE MILAN »
Corso Nr. 10

Ordinazioni per Vestiti fatti di lusso e galanteria si eseguisciono prontamente.
10-10

Sepraniti in colori moderni	5, 12, 14, 18, sino 43
Sepraniti in colori	16, 18, 30
Sepraniti in colori	20, 25, 30, 35, 40, 45
Sepraniti in colori	25, 30, 35, 40, 45
Sepraniti in colori	30, 35, 40, 45
Sepraniti in colori	35, 40, 45
Sepraniti in colori	40, 45
Sepraniti in colori	45

V mesečnih obrokih
hišino in kinč za soba iz tovarne **G. Ger- solak**, v ulici Farneto, št. 12 I. nadst. Ker je dobro založen z blagom, pohištom in juto, katero vse blago dobiva direktno iz to- varno, in ker ima lastno delalnico za blazinar- stvo, mora dosti ceneja prodajati, kakor vsak drugi. Vedno ima pripravljene postelje na zme- teh od fr. 6 do fr. 18, divane, naslonjače od fr. 15 do fr. 50. — Ima močno zalogo pregr- ijav iz jute, belih pregrinj, koltron vsake vrste in po najnižjih cenah Zaloge zrcalov pozlačenih in politiranih, iz prik tovaru českih; velikanska zbirka slik, oleografski najnovije dobe, vsa po takej cenah, da se ne boji nobene konkurence. — Kupiti se more tudi na plačilo v mesečnih in tedenskih obrokih. 12-14

Prosto daco.

POHIŠTVO

v ogromnej zalogi po najnižej cenah se dobi pri
IGNACIJU KRON-U v TRSTU

12-6
ulica al Teatro št. 1 (Tergesteo).
Ilustrovani cenik se na željo pošlje brezplačno in frankiran.

Senzacija in novost!

V 6 dneh si lahko vsakdo napravi modre lasje, naj si bodo prej lasje črni, rujavi ali rudeči itd. po novoiznajdenem pripravilu «Blondeurs»; isto nij samo za barvati lasje ampak lasje ostanejo pot- m vedno enaki, vseh je gotov in kot neškodljivo priznано. — Steklenica velja 1 f. 50 kr a. v.

V 15 minutah
se lahko lasje ali brada pobarva lepo rujava ali črna prav naravno in stanovitno z mojim prenarejenim barvenim mazilom za lasje «Hair-Dye». Najgato-vejši sredstvo, vspeh takoj brez vsih težav. — Hair-Dye stane 2 fr. 20 k a. v.

Nič več sivih las
ne bode imel oni, ki rabi mnogizkušeni po zahvalnih pisemih odlikovani «Haar-Regene- rator». Isti nij površno mazilo las, ampak osiveli lasje dobe v 3--4 tednih sprot svojo prejšnjo barvo, odstrani vse luske in nesnagena koži na glavi. Lasje se lepo svetijo in so kakor v mladih letih. Cena steklenici 1 f. 60 n. a. v.

Zahvalna pisma se radi tajnosti ne objavijo.

Karol Schneeweiss,
parfumeur in specialist, Wien, II. Praterstrasse števil. 9.
Na deželo razpošiljam poštanim povzetjem ali pa na predplačilo in treba priložit 20 kr za poštnino. 3-12

60 visokih odlikovanj.

Ivana Hoffa zdravilno pivo iz sladnega izvlečka 1 steklenica 60 nč. Ivana Hoffa koncentrovani sladni izvleček 1 stekl. 1 fr. 12, nč. ml., st. 70 nč. Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izvlečka za prsi po 60, 30, 15 in 10 nč. priatni le v **modrih zavitkih** Ivana Hoffa zdravilna sladna čokolada 1/2 kilo I. fr. 240, II. fr. 160, 1/4 kilo I. fr. 180, II. 90 nč.

Nedosegljivo zdravilo
proti pluč. kataru, kašlju, hripavosti, slabemu probavljenju in onemoglosti.

Gospodu **IVANU HOFFU,**
izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega izvlečka, ces. kralj. dvornemu založniku skoro vseh suverenov evropskih itd. itd. Dunaj, I. okraj. Graben, Bräunerstrasse št. 8.

Trst, 1. oktobra 1877.
V. bl. Po rednem živjanju vaše Ivan Hoffove zdravilne sladne čokolade vidim velik vspeh, ker sem postal bolj rajn in onega mučnega kašlja sem se popolnoma iznebil. Slaj in spauje sta mi popolnoma normalna. Prosim vnovič (sledj naročilo). Z spoštovanjem
Narcis Stefanoppulo, Corso Stadion št. 11. Trst.

Idrija, 26. januarja 1883.
Ker je Ivan Hoffa izlečni preparat meni in mojim otrokom jako dobro vplival, prosim dopošljite mi poštnim povzetjem (sledj naročilo).
A. Gätötner, c. k. inženir. Šibenik, 23. novembra 1883.

Prosim mi 12 steklenic Vašega izvrstnega Ivan Hoffovega zdravilnega piva izvlečka in 12 zavitkov bonboni iz sladnega izvlečka za prsi poštnim po- vzetjem doposlati. Z spoštovanjem
Dr. Ausi vplj. J. Zitarović.

V. bl. Več let sem trpel bolezen v želodcu. Nijsem imel slaja. Močila me je neprevalljivost jedi in onemoglost, ali od kar Vaše Ivan Hoffove izvlečna zdravila rabim sem popolnoma ozdravil in zadobil sem novih močij Prosim mi poštnim povzetjem (sledj naročilo). Visokim spoštovanjem
Moric Tichtl vites pl. Tützingen.

Uradno zdravilno poročilo.
St. Peterburg, Cesarska ruska bojnica. Ivan Hoffo-vo zdravilno pivo iz sladnega izvlečka in zdravilna sladna čokolada sta imela nad vse primeren vpliv. Ozdravi se čudoma brzo.
Dr. Siminovsky, nadzdravnik.

Zaloga. Trst: Franc S. Prinz, ulica Aquedotto, J. Serravallo, C. Zanetti, lekarna in Ivan Gillia mirodilnica. Bocen: I. Bergmeister, lekar. Kotor: M. Stefanović, bratje Mandel. Korčola: Zovetti, lekar. Reka: Fr. Zeche, Nik. Pavačič, mirodil. Gorica: G. Christofolotti, dvorna lekarna. Celovec: W. Thurn- wald, lekarna. Kranj: Franjo Dolenc, Ljubljana: Peter Lasnik, Zagreb: Lekarna k «Salvatoru», Nadbiskupska lekarna in Milosrdnih bratov. Meran: Fikenscher in vsaka lekarna. Pulj: G. B. Wassermann lekarna. C. Sander mirodilnica. Dubrovnik: Bratja Drobac, R. Skarić, lekarna. Šibenik: P. Bero, N. pl. Mištura, lekarna. Split: Točigl lekarna, Alpinović mirodilnica. Trient: Eugini Larcher, Gerloni, Zadar: Chr. Mazzocco, N. Andrović lekarna.

Ustanovljeno leta 1847., na Dunaji in Budimpešti od leta 1861.

Delniško društvo tovarne za izdelanje
Dinamita arlberškega
na DUNAJI.

Zastop in zaloga za Trst, Primorsko, Dalmacijo, Hercegovino in Levante pri
A. REYA & C. v Trstu.
Zaloga streljiva, prižigalne niti, orodje za kamnelom in rudnike. 9-12